

Lely CB baalt continu

Snelle wikkelaar ontbreekt nog

Het is de heilige graal voor elke fabrikant van hooibouwmachines: een rondebalepers ontwikkelen die niet hoeft te stoppen bij het uitwerpen van de baal. Lely is het nu ook gelukt. Nu nog een snelle wikkelaar.

Tekst en foto's: Gertjan Zevenbergen

Ronde balen zijn de toekomst voor de melkveehouder. Tenminste, als je machinefabrikant Lely mag geloven. Een ronde baal vormt de perfecte minikuil. Ieder baaltje is stevig geperst en door hem in te pakken in plastic is die ook prima te conserveren. Voedingsstoffen blijven zo bewaard voor de koe, die er volop melk van kan produceren. Als je tenminste op het juiste tijdstip bent gaan maaien, geen zand bij het voer hebt geharkt en er geen regen in het zwad is gevallen. Snel kuilen is dus het devies. En daar hoort snel persen bij. Maar het maken van een ronde baal gaat gepaard met hindernissen. De gangbare rondebalepers beschikt niet over een voorkamer. Daarom moet je tijdens het uitwerpen van de baal altijd even stoppen. En dat betekent ook daadwerkelijk, stilstaan. Pas nadat de achterklep dicht is en de perskamer weer gesloten is, kun je verder rijden en opnieuw starten met persen.

Zenuwslappend

Stoppen kost niet alleen tijd, maar is ook zenuwslappend voor de trekkerchauffeur. Die moet steeds wachten op het signaal van de pers dat aangeeft dat de baal bijna klaar is en uitgeworpen kan worden, om vervolgens de koppeling in te trappen. Dat moet sneller, eenvoudiger en comfortabeler, vinden veel fabrikanten van hooibouwmachines. Het Italiaanse Supertino bouwde al eerder een non-stop balepers met voorkamer. Ook Krone heeft er één in het programma. En nu is daar dan ook Lely met het Lely Welger CB Concept: een prototype dat balen maakt met een doorsnede van 1,0 tot 1,80 meter. Een machine waar

het ontwikkelteam in Maassluis sinds 2011 aan sleutelt. Samen met ingenieurs van Vermeer, het Amerikaanse bedrijf waarmee Lely sinds 1989 samenwerkt en sinds 2008 een joint venture heeft. Samen exploiteren ze de Welger-fabriek in het Duitse Wolfenbüttel, die nu de naam LelyVermeer draagt.

Armen, rollen en twee schijven

Maar hoe werkt de Lely Welger CB Concept dan? Het proces begint als bij elke andere rondebalepers. De opraper, eentje zonder curvebaan, brengt het gras langs 17 messen in de perskamer. Een enkele eindloze monoriem met een lengte van 22 meter maakt de baal. Het grootste deel van de riem

het net wordt de perskamer groter. De riem wordt dus iets 'langer' en de baal verplaatst zich naar de achterklep. Aan de voorkant van de machine ontstaat daardoor ruimte: een tweede perskamer. Omdat er nog steeds gras wordt ingevoerd, vormt zich in die perskamer een tweede baal. Is het binden klaar, dan opent de achterklep en valt de baal op de grond. De achterklep gaat dicht en het hele proces begint van voren af aan. Of liever, het proces loopt gewoon door. Volledig mechanisch. Elektronica houdt alleen de groei van de baal bij. Het resultaat is een pers die niet hoeft te stoppen bij het uitwerpen van de baal. En de capaciteit heeft daar baat bij. Tijdens de

‘Snel kuilen is het devies’

wordt gebufferd met armen en rollen aan de voorkant van de pers. Zodra de baal zijn volledige grootte heeft bereikt, brengen de rollen, de armen en de twee schijven die de zijwand van de perskamer vormen, de baal naar achteren, richting de achterklep. Ondertussen regelt een zogenoemde persdrukarm de dichtheid van de baal. Is de baal klaar, dan begint het binden. Tussen het vormen van de baal en het binden gaat geen tijd verloren. Dat zorgt niet alleen voor tijdswinst, maar ook voor een baal die niet groeit na het persen. De dichtheid blijft dus net zo groot als toen hij nog in de perskamer zat. Tijdens het binden van

presentatie van de pers, begin september in Maassluis, perste de machine in 22 minuten 43 balen. Dat komt neer op een capaciteit van 117 balen per uur. Maar er kan sneller worden gereden dan tijdens de presentatie, aldus Lely. De fabrikant geeft zelf een capaciteit op van 130 tot 140 ronde balen per uur.

Wikkelaar

Dat levert wel meteen een volgend probleem op. Die hoge capaciteit kan geen enkele wikkelaar bijhouden. Daarom integreerde Lely geen wikkelaar in de pers. Je zult dus toch nog een keer het land in moeten om de balen van een laag plastic te voorzien.

< De pers heeft zijn eigen hydraulisch systeem en vraagt een trekker vanaf 170 pk.

Ronde schijven en een monobelt vormen de perskamer van de Lely Welger CB.

v

De Lely Welger CB Concept is voorzien een 22 meter lange monoriem, die twee balen tegelijkertijd kan maken. Terwijl de machine een baal van net voorziet en hem uitwerpt, is de pers al aan een nieuwe baal begonnen. Tijdens het uitwerpen van de baal, gaat het persen gewoon door. Stoppen hoeft niet meer.

Stap terug

Voor de melkveehouders in Nederland is dat een stap terug. Directeur Alexander van der Lely realiseert zich dat. Hij geeft aan dat het bedrijf ideeën heeft over het verpakken van de door de CB geperste balen. Maar welke dat zijn, wil hij niet zeggen. Ook is nog onduidelijk of de wikkelaar, die de CB wel kan bijhouden, klaar zal zijn zodra de rondebalepers officieel voor verkoop wordt vrijgegeven. Maar ook zonder wikkelaar is de machine

interessant. Weliswaar niet voor Belgische of Nederlandse melkveehouders, wel voor loonwerkers en akkerbouwers die mais- of tarwestro willen persen. En voor boeren die niet wikkelen. Over drie jaar is het concept uitontwikkeld, zo is het idee. In 2017 zal de machine dan ook pas echt te koop zijn. In de tussentijd wil Lely de pers uitgebreid testen, zowel in Europa, als in de Verenigde Staten en Australië. Sinds 2013 rijden er wereldwijd echter al vijf testmachines rond. Volgend jaar komen er nog eens vijf

bij. Het jaar erna wil het bedrijf een nulserie verkopen, waarbij de eigenaren van de persen intensief worden begeleid.

Goedkoper dan een grootpakpers

Wat de pers gaat kosten is nog niet bekend. Wel geeft Lely aan dat de machine duurder is dan een gangbare rondebalepers maar goedkoper dan een grootpakpers. ▣